

Τρέχων τίτλος: ΑΛΒΑΝΙΑ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

Αλβανία: Αναφορά στη χώρα και στους θεσμούς

Ευτυχία Τσεκούρα (Α.Μ.: ΣΧΨ1011919)

Μάθημα : Διαπολιτισμική Κοινωνική Ψυχολογία

στη σχολική κοινότητα

ΠΜΣ Σχολικής Ψυχολογίας,

Τμήμα Ψυχολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Εισαγωγή

Στην παρούσα εργασία γίνεται μια προσπάθεια, συνοπτικής παρουσίασης της Αλβανίας, μιας χώρας με σημαντική παρουσία μεταναστών στην Ελλάδα. Εξ' αιτίας αυτού του φαινομένου η Αλβανία καθίσταται ως μια χώρα αρκετά ενδιαφέρουσα από επιστημονικής άποψης, καθώς η βαθύτερη διερεύνηση των οικολογικών, ιστορικών, πολιτικών, οικονομικών στοιχείων αλλά και η μελέτη του μείζονος θέματος της μετανάστευσης που έχει βιώσει η χώρα, θα συμβάλει στην καλύτερη κατανόηση του αλβανικού πολιτισμού. Επίσης, γίνεται αναφορά στη θρησκεία, στο εκπαιδευτικό σύστημα, στην οικογένεια αλλά και στους ρόλους των φύλων στην χώρα της Αλβανίας, ώστε να διασαφηνιστεί ο ρόλος της κοινωνίας στην διαμόρφωση της αλβανικής ταυτότητας. Τέλος, θα γίνει και αναφορά στην παρουσία των Αλβανών μεταναστών στη χώρα μας.

Οικολογικά στοιχεία

Η Αλβανία ή Δημοκρατία της Αλβανίας είναι μία από τις βαλκανικές χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Συνορεύει βόρεια και βορειοδυτικά με το Μαυροβούνιο, βορειοανατολικά με το Κόσσοβο, ανατολικά με τη Βόρεια Μακεδονία και νότια με την Ελλάδα (Wikipedia, 2019). Πρόκειται για μια μικρή χώρα, η έκταση της οποίας κυμαίνεται στα 28,748 τετραγωνικά μέτρα (Central Intelligence Agency [CIA], 2019). Τοποθετημένη στην καρδιά της Μεσογείου, η ακτογραμμή της χώρας, η οποία είναι 362 χλμ., βρέχεται από την Αδριατική Θάλασσα και το Ιόνιο Πέλαγος. Ελάχιστες πεδιάδες κοντά στις ακτές εντοπίζονται στην Αλβανία, καθώς πρόκειται για μια χώρα η οποία είναι κατά βάση ηπειρωτική, αποτελούμενη από βουνά και λόφους. Το κλίμα της χώρας είναι ήπιο και εναλλάσσει τους υγρούς ,ψυχρούς

Τρέχων τίτλος: ΑΛΒΑΝΙΑ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

χειμώνες με τα ζεστά και ξηρά καλοκαίρια (Wikipedia, 2019). Επίσης, στην χώρα αυτή υπάρχει πλούτος φυσικών πόρων όπως πετρέλαιο, φυσικό αέριο, άνθρακας, βωξίτης, χρωμίτης, χαλκός, σιδηρομεταλλεύματα, νικέλιο, αλάτι, ξυλεία, υδροηλεκτρική ενέργεια και καλλιεργήσιμη γη (CIA, 2019).

Οι πολίτες της χώρας ονομάζονται Αλβανοί και σύμφωνα με την απογραφή του 2018 πρόκειται για πληθυσμό 3.057.220 ατόμων. Ο πληθυσμός αυτός είναι σε μεγάλο βαθμό ομοιογενής, καθώς το 82,6% του πληθυσμού έχουν Αλβανική καταγωγή και η επίσημη γλώσσα είναι τα Αλβανικά (CIA, 2019). Από το 2014, η Αλβανία είναι υποψήφια χώρα για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Wikipedia, 2019).

Ιστορική Αναδρομή

Οι Αλβανοί είναι απόγονοι των Αρχαίων Ιλλυρίων, ενός φύλου που προέρχεται από την Παλαιολιθική εποχή. Οι Ιλλύριοι, όπως υποδηλώνουν κάποιες καταγραφές ήταν φιλόξενοι και κοινωνικοί σαν τους σημερινούς Αλβανούς (Asslani, Becherer, Theodhori, 2014). Κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα είχε ανθίσει η οικονομία της Αλβανίας κυρίως μέσω των εξαγωγών που έκαναν οι Αλβανοί έμποροι σε άλλες χώρες. Η Αλβανία έπεσε στην κατοχή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας το 1388. Η υποδούλωση διήρκησε πέντε αιώνες, εκτός από μια μικρή περίοδο 25 χρόνων (1443-1468), όπου με αρχηγό τον εθνικό ήρωα της Αλβανίας, Γεώργιο Καστριώτη, η χώρα απελευθερώθηκε και παρεμποδίστηκε κάθε προσπάθεια εισβολής των Οθωμανών. Οι Οθωμανοί κατέβαλαν προσπάθεια εξισλαμισμού των Αλβανών, παρέχοντας οικονομική βοήθεια και φορολογικές ελαφρύνσεις σε όσους προσηλυτίζονταν, βρίσκοντας ωστόσο αντίσταση από ορισμένους Αλβανούς με αποκορύφωμα την ίδρυση του Αλβανικού Συνδέσμου το 1878, που είχε ως στόχο την ενοποίηση των Αλβανών, την διαμόρφωση εθνικής γλώσσας, αλφαβήτου και εκπαίδευσης. Η

Τρέχων τίτλος: ΑΛΒΑΝΙΑ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

Αλβανία τελικώς κήρυξε την ανεξαρτησία της το 1912 (Asslani, Becherer, Theodhori, 2014).

Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, το 1939 εισέβαλαν οι Ιταλοί στην Αλβανία και το 1943-1944 οι Γερμανοί. Η Αλβανία υπήρξε και μία από τις πιο πληγείσες χώρες της Ευρώπης με 60.000 κατεστραμμένα σπίτια και 10% του πληθυσμού να μένει χωρίς σπίτι. Μετά την απελευθέρωση της, η Αλβανία έγινε μέλος του κομμουνιστικού μπλοκ κάτω από ένα ολιγαρχικό καθεστώς με αρχηγό τον Ενβέρ Χότζα για πέντε δεκαετίες. Υπό το καθεστώς αυτό το κράτος απομονώθηκε από τον Δυτικό κόσμο και καταργήθηκαν η ελευθερία της έκφρασης και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ωστόσο, στις εκλογές του 1990, το κομμουνιστικό καθεστώς αντικαταστάθηκε από το νέο κοινοβουλευτικό σύστημα. Το νέο κόμμα έφερε ριζικές οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές (Asslani, Becherer, Theodhori, 2014).

Πολιτικοί θεσμοί και Δικαιοσύνη

Το πολίτευμα της Αλβανίας είναι η Κοινοβουλευτική Δημοκρατία. Το ισχύον Σύνταγμα εγκρίθηκε με δημοψήφισμα στις 22 Νοεμβρίου του 1998 (Wikipedia, 2019). Ως προς την Δικαιοσύνη ισχύει ο Αστικός Κώδικας με εξαίρεση τις βόρειες αγροτικές περιοχές, όπου ισχύει ο άγραφος νόμος του Λέκε. (CIA,2019).

Οικονομική οργάνωση

Κατά τη δεκαετία του 1990, μετά την πτώση του Κομμουνιστικού καθεστώτος, υπήρξε μια μεταστροφή από μια κεντρικά οργανωμένη, κλειστή οικονομία σε μια μοντέρνα, ανοιχτή οικονομία (Adameczyk, 2016). Αν και η χώρα βίωσε μια εντυπωσιακή αύξηση του κατά κεφαλήν εισοδήματος μέχρι το 2009, η παγκόσμια οικονομική κρίση είχε ως αποτέλεσμα να αναχαιτιστεί ως ένα βαθμό η οικονομική

Τρέχων τίτλος: ΑΛΒΑΝΙΑ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

ανάπτυξή της, με αποτέλεσμα να παραμένει σήμερα η Αλβανία μία από τις φτωχότερες χώρες της Ευρώπης (Betti, Bici, Neri, Sohnesen, Thomo, 2018).

Ως αποκύημα της Παγκόσμιας Οικονομικής κρίσης το 2014, το ποσοστό των εργαζομένων άγγιξε το 37,6% για τις γυναίκες και το 51,4% για τους άνδρες , ενώ μεγάλο μέρος του πληθυσμού εργαζόταν ανεπισήμως σε μικρές οικογενειακές φάρμες και αγροκτήματα (Food and Agricultural Organization of United Nations, 2016). Σύμφωνα με μετρήσεις του 2019 το ΑΕΠ της χώρας αγγίζει τα 15,9 δις (Wikipedia, 2019). Κεντρικό ρόλο στην οικονομία της χώρας έχουν οι Υπηρεσίες (54,1%) ,όπως εμπόριο, ξενοδοχεία, εστιατόρια, μετακινήσεις και επικοινωνία, η Γεωργία (21,7%) και η Βιομηχανία (24,3%) (Instat Albania, 2018).

Μετανάστευση

Η μετανάστευση είναι ίσως το πιο σημαντικό κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό φαινόμενο στην μετά-κομμουνιστική Αλβανία, με δεσπόζων ρόλο στην καθημερινή ζωή των Αλβανών την τελευταία δεκαετία (Carletto, Davis, Stampini, 2006). Από το 1990 έχουν σημειωθεί τα μεγαλύτερα κύματα μετανάστευσης που έχει γνωρίσει η χώρα, σε τόσο μεγάλο βαθμό ώστε να μιλάμε για μαζική «Εξοδο» (Gemi, 2017). Επίσης, η μετανάστευση των Αλβανών συνιστά και την πιο αξιοσημείωτη περίπτωση μετανάστευσης των Βαλκανίων και της Δυτικής Ευρώπης (Gemi, 2017).

Με την πτώση του Σοβιετικού Μπλοκ και του Κουμμουνισμού στην Αλβανία, που είχαν οδηγήσει την χώρα σε πενήντα χρόνια ολοκληρωτικής απομόνωσης, καταρρέουν οι κρατικές επιχειρήσεις και αυξάνονται τα ποσοστά ανεργίας της χώρας (Adamczyk, 2016). Ως εκ τούτου, οι Αλβανοί με οικονομικά κατά κόρον κίνητρα και όχι με πολιτικά, στρέφονται προς τις πρεσβείες δυτικών χωρών, ώστε να μαζέψουν τα

Τρέχων τίτλος: ΑΛΒΑΝΙΑ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

απαραίτητα έγγραφα και να αναζητήσουν καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας και καλύτερη ποιότητα ζωής (Adamczyk, 2016).

Συγκεκριμένα, από το 1990 το ένα πέμπτο του συνολικού πληθυσμού έχει μεταναστεύσει, ενώ ο πληθυσμός στις αγροτικές περιοχές έχει μειωθεί κατά 13% (Carletto, 2006). Οι χώρες- υποδοχής των μεταναστευτικών ροών ήταν η Ιταλία και η Ελλάδα, εξαιτίας της κοντινής τους απόστασης από την Αλβανία και κυρίως η Ελλάδα εξαιτίας των χερσαίων συνόρων της με την Αλβανία, που την καθιστούσαν πιο προσεγγίσιμη (Adamczyk, 2016).

Στην Ελλάδα η μαζική μετανάστευση των αλβανών υπήρξε κατά κύριο λόγο παράνομη, καθώς οι Αλβανοί διέσχιζαν τα σύνορα Αλβανίας και Ελλάδας μέσω άγριων μονοπατιών και βουνών (Adamczyk, 2016). Οι έλληνες και η ελληνική κυβέρνηση δεν αντιμετώπισαν τους Αλβανούς μετανάστες με τον ίδιο τρόπο. Από τη μία πλευρά, αυτοί που είχαν την πιο προνομιακή διαχείριση ήταν οι «Βόρειοι-Ήπειρώτες», δηλαδή αλβανοί ελληνικής καταγωγής που κατοικούσαν στην Βόρεια Ήπειρο, οι οποίοι θεωρούνταν ως πρόσφυγες που υπέφεραν από τις διακρίσεις που γίνονταν εις βάρος της εθνικής τους καταγωγής και της χριστιανικής τους θρησκείας από το αλβανικό κράτος (Adamczyk, 2016). Κατά τη δεκαετία του 1990, 185.000 αλβανοί ελληνικής καταγωγής ήρθαν στην Ελλάδα. Από την άλλη μεριά ήταν οι Αλβανοί που δεν είχαν κάποια σχέση με τον ελληνικό πολιτισμό, τους οποίους οι έλληνες θεωρούσαν το πιο μισητό έθνος μετά τους Τούρκους και τους είχαν συνδέσει με την αλβανική μαφία και την παρανομία (Adamczyk, 2016).

Με το πέρασμα του χρόνου, οι απόψεις των ελλήνων για τους αλβανούς έχουν αλλάξει, καθώς τους θεωρούν σκληρά εργαζόμενους και πρόθυμους να αφομοιωθούν σε αντίθεση με τους μετανάστες από την Αφρική και την Ασία (Adamczyk, 2016).

Τρέχων τίτλος: ΑΛΒΑΝΙΑ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

Πολλοί Αλβανοί πρόθυμα βαφτίζονται χριστιανοί ορθόδοξοι, ενώ τα παιδιά τους μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα, φοιτούν σε ελληνικά σχολεία σημειώνοντας εξαιρετικές επιδόσεις στα μαθήματα (Adameczyk, 2016).

Από το 1990 οι Αλβανοί αποτελούν την μεγαλύτερη μειονοτική ομάδα στην Ελλάδα, που σήμερα αγγίζει το 5% του συνολικού πληθυσμού της χώρας (Adameczyk, 2016). Οι Αλβανοί απασχολούνται σε τομείς περιστασιακού τύπου είτε επίσημους είτε ανεπίσημους και συνήθως καλούνται να κάνουν την επικίνδυνη, «βρώμικη» δουλειά που δεν είναι πρόθυμοι να κάνουν οι έλληνες όπως η γεωργία, ο τουρισμός, οι κατασκευές και η συντήρηση κτηρίων, ενώ οι γυναίκες εργάζονται κυρίως ως οικιακοί βοηθοί ή στη φύλαξη παιδιών και ηλικιωμένων (Gemi, 2017).

Θρησκεία

Κατά την διάρκεια της υποδούλωσης των Αλβανών στην Οθωμανική αυτοκρατορία, οι Οθωμανοί επιδίωξαν τον εξισλαμισμό των Αλβανών οι οποίοι μέχρι πρότινος ήταν λαός που είχε ασπαστεί τον Χριστιανισμό (Hristov, Ninov, 2018).

Εκτός από την βία, οι Οθωμανοί χρησιμοποίησαν και άλλα μέσα, ώστε να εξισλαμίσουν τους Αλβανούς όπως φορολογικές ελαφρύνσεις, οικονομική βοήθεια και όπλα. Ωστόσο, ο βασικότερος λόγος του εξισλαμισμού των Αλβανών υπήρξε το χαμηλό τους θρησκευτικό αίσθημα (Hristov, Ninov, 2018).

Κατά την διάρκεια του κομμουνισμού, ο Έντι Ράμα ανακήρυξε την Αλβανία ως το πρώτο άθεο κράτος του κόσμου, δηλώνοντας ότι η θρησκεία της Αλβανίας είναι ο Αλβανισμός (Duijzings, 2002). Υπό αυτό το πρίσμα, η πίεση σχετικά με τον διαχωρισμό των θρησκειών μετατράπηκε σε μια μάχη εναντίον της θρησκείας αυτής καθ' αυτής, που είχε ως στόχο να αντικαταστήσει τις διχαστικές θρησκείες και όσα

Τρέχων τίτλος: ΑΛΒΑΝΙΑ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

αυτές εκπροσώπευαν , με την ενότητα και την πίστη στο κομμουνιστικό καθεστώς. Ωστόσο με την πτώση του καθεστώτος, οι θρησκείες απέκτησαν σε ένα βαθμό την σημασία που είχαν στις ζωές των Αλβανών και αναβίωσαν τον παλαιότερο διαχωρισμό (Duijzings, 2002).

Σήμερα στην Αλβανία δεν υπάρχει ένα κυρίαρχο δόγμα, αλλά συνυπάρχουν οι Μουσουλμάνοι (56,7%), οι Καθολικοί χριστιανοί (10%) και οι Ορθόδοξοι χριστιανοί (6,8%), ενώ το 2,5% του πληθυσμού δηλώνει ότι είναι άθεο.(CIA,2019).

Εκπαιδευτικό Σύστημα

Στην Αλβανία το ποσοστό ενήλικου αλφαριθμητισμού αγγίζει σχεδόν το 100% του πληθυσμού τόσο για τις γυναίκες (96,9%) όσο και για τους άντρες (98,4%) (CIA,2019). Η υποχρεωτική εκπαίδευση διαρκεί 9 χρόνια. Ωστόσο, οι κάτοικοι των αγροτικών περιοχών είναι πιο πιθανό να τερματίσουν την φοίτηση τους νωρίτερα ή να μην παρακολουθούν τα μαθήματα όσο οι κάτοικοι των αστικών περιοχών (Food and Agricultural Organization of United Nations, 2016).

Τα αγόρια και τα κορίτσια των αγροτικών περιοχών έχουν μικρότερα ποσοστά συμμετοχής στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στα επαγγελματικά σχολεία. Αυτό συμβαίνει κυρίως επειδή αυτά τα κέντρα εκπαίδευσης βρίσκονται κυρίως στα κεντρικά τμήματα της χώρας. Στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση τα ποσοστά των γυναικών είναι μεγαλύτερα από των ανδρών (100 γυναίκες έναντι 96 άνδρες), ενώ στα επαγγελματικά σχολεία συμβαίνει το αντίθετο (367 άντρες έναντι 100 γυναικών) (Food and Agricultural Organization of United Nations, 2016).

Τα τελευταία δέκα χρόνια έχει τριπλασιαστεί ο αριθμός των ατόμων που φοιτούν στο πανεπιστήμιο (Kajsiu, 2015). Η Αλβανία, όμως παραμένει μία από τις χώρες που

Τρέχων τίτλος: ΑΛΒΑΝΙΑ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

προσφέρουν ελάχιστα στην ανώτατη εκπαίδευση (0,6% του συνολικού ΑΕΠ) γεγονός που έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ποιότητα των σπουδών (Kajsiu, 2015).

Η συνέχιση των σπουδών στην ανώτατη εκπαίδευση είναι ένα θέμα άρρηκτα συνδεδεμένο με την οικονομική κατάσταση της οικογένειας του φοιτητή.

Συγκεκριμένα μόνο το 1% των χαμηλότερων στρωμάτων έχει πρόσβαση στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ το 28% των γυναικών και το 31% των ανδρών από τα πιο υψηλά στρώματα αποκτά κάποιου είδους πανεπιστημιακή εκπαίδευση (Food and Agricultural Organization of United Nations, 2016).

Οικογένεια

Μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, η κοινωνία της Αλβανίας ήταν οργανωμένη σε πατριαρχικές δομές (Lerch, 2013). Στα βαλκάνια η πατριαρχία περιγράφει ένα σύστημα συγγενικών σχέσεων που οργανώνεται από την άποψη της κυριαρχίας του πατέρα και υποστηρίζει ένα σύνολο οικονομικών και κοινωνικών αξιών που προάγουν τη μητρότητα σε νεαρή ηλικία και τις εκτεταμένες οικογένειες. Οι γάμοι γίνονταν ως συμφωνία σύναψης συμμαχιών με άλλες οικογένειες (Lerch, 2013). Συνήθως η νύφη, μετά το γάμο έμενε με την οικογένεια του συζύγου της, ενώ την αρχηγία της οικογένειας διαδέχονταν οι αρσενικοί απόγονοι (King & Vullnetari, 2012).

Κατά τη διάρκεια του κομμουνισμού, οι πατριαρχικοί θεσμοί κλονίστηκαν από τα έμμεσα αποτελέσματα της γρήγορης αστικοποίησης και της εκβιομηχάνισης (Lerch, 2013). Η νομοθεσία όρισε ίσα δικαιώματα μεταξύ ανδρών και γυναικών, ενισχύοντας την θέση της γυναίκας η οποία όμως παρέμενε κατώτερη από αυτή του άνδρα και είχε ως πρωταρχικό ρόλο την αναπαραγωγή.

Μετά την πτώση του Κομμουνισμού και το άνοιγμα της αλβανικής κοινωνίας, οι παραδοσιακοί θεσμοί δεν άλλαξαν ιδιαιτέρως (Lerch, 2013). Η πατριαρχία στην οικογένεια εξακολουθεί να υφίσταται αλλά με διαφορετική μορφή σε κοινωνικό επίπεδο (στον εργασιακό χώρο, στα οικονομικά της οικογένειας, στην πολιτική και στη δημόσια σφαίρα).

Σημαντική είναι και η μείωση του ποσοστού των γεννήσεων από το 3,5 στο 2,1 % γεγονός που οφείλεται στην επέκταση της εφηβικής ηλικίας, στην εκπαίδευση των γυναικών, στην αύξηση της ηλικίας γάμου, μεγαλύτερη εμπλοκή στην κοινωνική και δημόσια ζωή, στην μείωση του αριθμού των παιδιών ανά οικογένεια κλπ. (Xheraj, 2015).

Το διαζύγιο, ως κοινωνικό φαινόμενο, αναδύθηκε τα τελευταία χρόνια στην Αλβανία (Molla, 2015). Πριν το 1990, τα ποσοστά διαζυγίου ήταν σχεδόν μηδενικά, καθώς το διαζύγιο θεωρείτο ταμπού και καταστροφή της ιερής, πατριαρχικής οικογένειας. Τα ζευγάρια που αντιμετώπιζαν προβλήματα στο γάμο τους αναγκάζονταν να παραμένουν παντρεμένα εξαιτίας των στερεοτύπων της κοινωνίας (Molla,2015).

Σήμερα εξαιτίας των νέων κοινωνικοοικονομικών συνθηκών στην Αλβανία τα διαζύγια έχουν αυξηθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε το 1/5 των γάμων καταλήγει σε διαζύγιο (Instat,2019).

Ρόλοι των δύο φύλων

Το 1928 ο Αστικός Κώδικας αλλάζει την θέση των γυναικών, από νομικής τουλάχιστον άποψης, αναγνωρίζοντας το δικαίωμα τους για διαζύγιο και ισότητα με τον άνδρα. Ένα ακόμα επίτευγμα του Κώδικα ήταν η καθιέρωση της επιτρεπόμενης ηλικίας γάμου, ορίζοντας τα 16 χρόνια για τις γυναίκες και τα 18 χρόνια για τους

άνδρες (Danaj, 2018). Ωστόσο, το δικαίωμα των γυναικών στην εργασία παρέμενε περιορισμένο (Danaj, 2018).

Η κατάσταση αυτή αλλάζει με το νέο κομμουνιστικό καθεστώς, όπου οι γυναίκες αναλαμβάνουν υψηλά υφιστάμενες θέσεις εργασίας. Ο διαχωρισμός των ρόλων και των ευθυνών στα πλαίσια της οικογένειας όμως δεν λαμβάνει χώρα, με αποτέλεσμα οι γυναίκες να αναλαμβάνουν τις ευθύνες μιας πλήρους απασχόλησης αλλά και του νοικοκυριού τους (Danaj, 2018), ενώ οι άντρες συμμετείχαν πολύ λιγότερο στην οικογένεια ((King & Vullnetari, 2012).

Στην Αλβανία η ενδοοικογενειακή βία εναντίων των γυναικών είναι αρκετά διαδεδομένη (Osmanaj, 2014). Συγκεκριμένα, το 59,4% των γυναικών ηλικίας 18-55 ετών έχει υποστεί κάποιου είδους βία, σύμφωνα με το Αλβανικό Ινστιτούτο Στατιστικής (Osmanaj, 2014). Αυτό δεν είναι νέο φαινόμενο, αλλά έχει τις ρίζες του στις πατριαρχικές παραδόσεις και τα έθιμα, στον αυστηρό διαχωρισμό της ταυτότητας και του ρόλου των φύλων, στην πατριαρχία και στην πατριαρχική δομή της οικογένειας, στην πίστη στον κώδικα της τιμής, στην πενία και τις εκπαιδευτικές ανισότητες (Danaj, 2018).

Επίλογος

Εν κατακλείδι η εργασία αυτή είχε ως σκοπό την παρουσίαση κάποιων βασικών στοιχείων του αλβανικού κράτους, που αφορούν την οικολογία, την ιστορία, την πολιτική, την οικονομία, την μετανάστευση, τη θρησκεία, την οικογένεια και τους ρόλους των φύλων. Οι πληροφορίες αυτές καθίστανται ιδιαίτερα σημαντικές για τον σχολικό ψυχολόγο, καθώς θα οδηγήσουν στην καλύτερη κατανόηση του

Τρέχων τίτλος: ΑΛΒΑΝΙΑ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

πολιτισμικού υποβάθρου του μαθητή που κατάγεται από αυτή τη χώρα, αλλά και της οικογένειάς του και στην πιο σωστή διαχείριση των δυσκολιών που ίσως ανακύψουν.

Βιβλιογραφία

Adamczyk, A. (2016). Albanian immigrants in Greece: From unwanted to tolerated? *Journal of Liberty and International Affairs* 2(1), 49-59. <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-47088-8>

Arrehag, L., Sjoberg, Ö., Sjoblom, M.(2005). Cross-Boarder Migration and Remittances in a post-communist society: Return flows of money and goods in the Korce District, Albania. *South-Eastern Europe Journal of Economics* (1),9-40.

Asslani, A., Becherer, R., Theodhori, Q. (2014). Developing sustainable economy through entrepreneurship: The case of Albania. *South-Eastern Europe Journal of Economics* (2), 243-262.

Betti, G., Bici, R., Neri, L., Sohnesen, T.,P., Thomo, L. (2018). Local poverty and inequality in Albania. *Eastern European Economics*, 1-23.doi: 10.1080/00128775.2018.1443015

Central Intelligence Agency [CIA] (2019). *The World Factbook. Atartica. Available at* <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/geos/al.html>:

Danaj, E. (2018). I am not feminist but...’: women’s activism in post-1991 Albania. *Gender, Place & Culture. Doi: 10.1080/0966369X.2018.1475345*

Dashi, E., Zhllima, E., Santiago Bautista, A., FAO, Regional Office for Europe and Central Asia. (2016). Gender, Agriculture and rural development in Albania. Available at: <http://agris.fao.org/agris-search/search.do?recordID=XF2017001916>

Τρέχων τίτλος: ΑΛΒΑΝΙΑ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

Duijzings, G. (2002). Religion and the politics of ‘Albanianism’: Naim Frashëri’s Bektashi writings. *Albanian Identities: Myths, Narratives and Politics*, 60-69.

London: Hurst

Carletto, C., Davis, B., Stampini, M., Zezza, A. (2006). A Country on the move: International migration in the Post-Communist Albania. *International Migration Review* 40(4),767-785. Doi: 10.1111/j.1747-7379.2006.00043.x

Gemi, E. (2017). Albanian Migration in Greece: Understanding Irregularity in a time of Crisis. *European Journal of Migration and Law* 19, 12-33.doi: 10.1163/15718166-12342113

Hristov, N., Ninov, M. (2018). People’s character as a prerequisite for the Albanian “National Delay”. *International E-Journal of Advances in Social Sciences* 4(11).

Ανακτήθηκε από <http://ijasos.ocerintjournals.org>

Institute of Statistics [INSTAT] (2019). Available at: <http://www.instat.gov.al/>

Kajsiu, B. (2015). Higher education in Albania: The never ending challenge.

International Higher Education (82), 15-16. Doi:10.6017/ihe.2015.82.8869

King, R., Vullnetari J. (2012). A population on the move: migration and gender relations in Albania, *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society*, 5(2), 207–220, doi:10.1093/cjres/rss004

Lerch, M. (2013). Patriarchy and fertility in Albania. *Demographic research* 29(6),133-166. doi: 10.4054/DemRes.2013.29.6

Molla, A. (2015). Divorce: Albanian Reality. *European Journal of Social Sciences. Education and Research* 2(1), 121-126. doi: 10.26417/ejser.v3i1.p121-126

Τρέχων τίτλος: ΑΛΒΑΝΙΑ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

Osmanaj, E. (2014). Gender Equality – Legal Reality in Albania. *European Journal Of Social Science Education And Research*, 1(1), 268-273.

doi:10.26417/ejser.v1i1.p268-273

Xheraj, E. (2015). Gender and Age as Variables in Marriages in Albania during Transition. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies* 4(1), 205-212.doi:

10.5901/ajis.2015.v4n1p205